

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

UR-F1 PD PULVERIKIINNITE

Tunnuskoodi

-

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Valokuvauskemikaali; mv-kiinnite

1.2.2 Toimialakoodi

222. Painaminen ja painamista palveleva toiminta

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

42 Valokuvauskemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy,
Sorvaajankatu 13,
00880 Helsinki,
puh: 09-759 071,
fax: 09-785 554
Y-tunnus: 0809102-3

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

Fuji Hunt Photographic Chemicals n.v., Europark Noord 21-22, B-9100 Sint Niklaas, Belgia

1.4 Hätäpuhelinumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 -24h (09-4711 vaihde)

Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
---------------------------------------	----------------------------	------------------------	---

7681-57-4
EINECS
231-673-0

Natriummetabisulfiitti

< 10%

Xn, R22-31-41

77-92-9
EINECS
201-069-1

Sitruunahappo

1-5%

Xi; R36

2.1.7 Muut tiedot

Tuote sisältää lisäksi tehoaineena ammoniumtiosulfaattia 60-80% (CAS: 7783-18-8/ EINECS 231-982-0)). Muut aineet: natriumasettaatti (CAS 127-09-3 / 204-823-8), natriumtiosulfaatti (CAS 7772-98-7/EINECS 231-867-5) ja natriumsulfiitti (CAS 7757-83-7/EINECS 231-821-4).

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Valmistajan mukaan tuote ei ole luokiteltu. Tuote sisältää vakavan silmävaurion vaaraa aiheuttavaa ainetta sekä silmiä ärsyttävää ainetta.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Siirrettävä potilas välittömästi raittiiseen ilmaan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.3 Iho

Ihoa on huuhdeltavavälittömästi runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Likaantunut vaatetus on riisuttava samanaikaisesti.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmiä on välittömästi huuhdottava runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Yhteydenotto lääkäriin tai järjestettävä kuljetus ensiapuun välittömästi.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesi. Vesisumu, hiilidioksidi, vaaho, jauhekemikaali.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Ei mitään normaaliolosuhteissa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

-

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

-

5.5 Muita ohjeita

-

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä sopivia henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Estettävä pääsy maaperään, vesistöön tai pohjaveteen.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuotanut aine kerätään talteen mekaanisesti sopivaan astiaan. Hävitys viranomaisten määräysten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Varottava kemikaalin joutumista silmiin ja iholle. Peseydyttävä huolellisesti käsittelyn jälkeen. Pestävä kädet ja altistunut iho ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen. Ilmastoitava alue. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Noudatetaan normaalia työhygieniää ja turvallisuusohjeita. Ei saa käyttää tai säilyttää ruokaa työtiloissa.

7.2 Varastointi

Pidettävä säiliöt tiiviisti suljettuna. Varastoitava hyvin ilmastoidussa, viileässä kuivassa paikassa. Säilytettävä erillään syttyvistä materiaaleista, mukaan lukien kemikaalit.

7.3 Erityiset käyttötavat

-

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot****CAS-numero Aineosan nimi**

Epäorgaaninen pöly

10 mg/m³ (8 h)
, 2002

Orgaaninen pöly

5 mg/m³ (8 h) 10 mg/m³ (15 min)
, 2002**8.1.2 Muut raja-arvot**

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

Valmistaja ilmoittaa hajoamistuotteiden raja-arvot seuraavasti:

Ammoniakki: 50 ml/m³, 35mg/m³ (MAK-arvo), 25ppm (TLV)

NOx: 25 ml/m³, 30 mg/m³ (MAK-arvo)

NO₂: 5 ml/m³, 9 mg/m³ (MAK-arvo)

SO₂: 2ppm, 5 mg/m³ (MAK-arvo), 2ppm (TLV)

MAK-arvo = enimmäisarvo, TLV vastaa HTP_{8h} -arvoa.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Hyvä yleisilmastointi tulisi olla riittävä useimmissa työstövaiheissa. Silmienhuuhtelupaikka tulisi olla työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvä yleisilmastointi tulisi olla riittävä useimmissa työstövaiheissa.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä sopivia läpäisemättömiä suojakäsineitä. Valmistajan mukaan neopreeni- tai butyylikumikäsineiden uskotaan olevan tehokkaita suojakäsinemateriaaleja.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä myös sivuilta suojaavia suojalaseja.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Sopiva suojavaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Tuote on kiinteä jauhe, ei kuulu VOC-direktiivin piiriin (1999/13/EY)

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Valkoinen jauhe, käytännössä hajuton

9.2 Terveysten, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1	pH-arvo	-
9.2.2	Kiehumispiste/kiehumisalue	-
9.2.3	Leimahduspiste	-
9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	-
9.2.5	Räjähdsominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	-
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	-
9.2.7	Höyrynpaine	-
9.2.8	Suhteellinen tiheys	-
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	täysin liukoinen
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanolivesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.3	Muut tiedot	-

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Tuote on stabiili normaaleissa varastointiolosuhteissa.

10.2 Vältettävät materiaalit

Vaarallinen reaktio on mahdollinen vahvojen emästen kanssa (muodostuu ammoniakkia) ja happojen kanssa (muodostuu rikkidioksidia). Pidettävä erillään syttyvistä materiaaleista, mukaan lukien kemikaalit.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämmön vaikutuksesta tuotteen hajotessa voi syntyä myrkyllisiä ja ärsyttäviä kaasuja tai höyryjä kuten rikkidioksidia, ammoniakkia ja typen oksideja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Tuotteen välitön myrkyllisyys on vähäinen. Tiedot aineosista:
Ammoniumtiosulfaatti: LD50 = 2890 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriumasettaatti: LD50 = 3530 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriummetabisulfiitti: LD50 = 1540 mg/kg (suun kautta, hiiri)
Natriumtiosulfaatti: LD50 = >2500 mg/kg (suun kautta, rotta)
Sitruunahappo: LD50 = 3000 mg/kg (suun kautta, rotta)
Natriumsulfiitti: LD50 = 820 mg/kg, (suun kautta., hiiri)

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ei tietoja.

11.3 Herkistyminen

Ei tietoja.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Ei tietoja.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Ei ilmoitettu. Pöly voi aiheuttaa mekaanista ärsytystä.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Ei tietoja.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Natriumasetatti: LC50(24h) = >5000 mg/l, kala
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
Ei tietoja.
- 12.2 Liikkuvuus**
Tuote liukenee veteen.
- 12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.3.1 Biologinen hajoavuus**
Tuotteen sisältämille epäorgaanisille ainesosille ei voida määrittää biologista hajoamista (ammoniumtiosulfaatti, natriummetabisulfiitti, natriumsulfiitti).
- 12.3.2 Kemiallinen hajoavuus**
-
- 12.4 Biokertyvyyspotentiaali**
Ei tietoja.
- 12.5 Muut haitalliset vaikutukset**
-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote ja tyhjät astiat ja mahdolliset vuodot on hävitettävä kemikaalijätteenä paikallisten viranomaisten määräysten mukaisesti. Jätekoodi: 09 01 04: kiinniteliukset (liuosmuodot ovat merkitty ongelmajätteeksi, YMa 1129/2001)

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** -
- 14.2 Pakkausryhmä** -
- 14.3 Maakuljetukset**
- 14.3.1 Kuljetusluokka** -
- 14.3.2 Vaaran tunnusnumero** -
- 14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys** -
- 14.3.4 Muita tietoja** Ei kuljetusluokitusta.
- 14.4 Merikuljetukset**
- 14.4.1 IMDG-luokka** -
- 14.4.2 Oikea tekninen nimi** -
- 14.4.3 Muita tietoja** -
- 14.5 Ilmakuljetukset**
- 14.5.1 ICAO/IATA-luokka** -
- 14.5.2 Oikea tekninen nimi** -
- 14.5.3 Muita tietoja** -

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

- 15.1 Varoitusetiketin tietoja**
- EY-numero** -
- 15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**
-
- 15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**
-
- 15.1.3 R-lausekkeet**

-
15.1.4 S-lausekkeet

-
15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-
15.2 Kansalliset määräykset

Tuote ei ole luokiteltu valmistajan mukaan.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista

- R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.
R36 Ärsyttää silmiä.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.

16.2 Koulutusohjeet

-

16.3 Käyttörajoitukset

Tuote on rajoitettu ainoastaan ammattimaiseen käyttöön.

16.4 Lisätiedot

KTA-YHTIÖT OY

16.5 Käytetyt tietolähteet

Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 19.07.95 /J. Zauner (91/155/EU), 25.8.1998
Päivitykset: 24.5.00 ja 21.11.2002

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

Tiedote päivitetty asetuksen 372/2002 mukaisesti, jolloin muutoksia kohtiin 1, 2, 7,8,12 ja 16. Myös muihin kohtiin tehty tarkennuksia.

Päiväys 17.6.2003